

ELŐFIZETÉS

Egy évre . . . 24.—P

Negyed évre . . . 6.—P

Egyes szám 40 fillér.

Egyesületek, amelyeknek hivatalos lapja — tagjai féláron kapják

Budai Napló

HIRDET

Egy hasáb szövege
sor egyszeri közlés
vegsor ára 2 P. K.
lemények megáll
A hirdetések d
előre fizet
Állandó hirdetőknak na

Buda érdekelt a várospolitiká, közgazdaság, társadalom, művészet és sport terén szolgáló ujság

FELELŐS SZERKESZTŐ
VIRAÁG BÉLA

Szerkesztőség ádóhivatali Budán, I. E.
Telefon: Aut. 50%. Hivatalos órák: délut

Ismeretlen városrészek

Örsödi völgy — Örmező

Kilátás a Dobogódombról

A világszép Kelenföldi sugárut

Ha majd egyszer külön képesítéshez kötik a városi szolgálatot, akkor a vizsgánál az egyik főkérdés az legyen, hogy az új, távoleső városrészek felől mit tud a leendő városi tisztviselő? Fogadást mernek ajánlani, hogy száz tisztviselő közül kilencven nem tudja, hogy hol van a »Mikes Kelemen«-utca. De ha meg sug-nák neki, hogy a Boldizsár- és Neszmélyi-utcán túl, akkor sem tudna többet, de még nagyobb zavarba jönne, ha megmondanák neki, hogy az örsödi völgyben, de most mondja meg, hogy ez merre van. Pedig különleges szép vidék, uralja a Dobogódombot.

Nehogy azonban zavarba hozzuk a kedves olvasót is, megfektjük ezeket a budapesti keresztretjvényeket is, és megmondjuk, hogy ezek a misztikus nevek ott vannak a kelenföldi pályaudvaron túl, a Sashegy alján, abban a nagy völgyben, ahol Győr felé szalad a nagyvasút. Dél felől határolja a budafoki hegyek északi lejtője és ott nyulik Buda határába a kiugró budafoki határ, amit régen »Am Scharfen Eck« néven ismertek s az oda települt magyarok két ékezzel »sárfe-nék-nek« neveztek el.

Elhagyott polgárai e mesebeli vidéknek, ahol viz nélkül tudnak megélni az emberek, akiknek nagyrésze mégis vízből él, még pedig keserűvízből, — meghívtak, hogy most nézzek ott szét, amikor kizöldült a határ.

Mi, a belső részen lakó budaiak, el sem tudjuk képzelni, hogy ilyen tájék is van itt, a Duna jobbpartján. Mi szokva vagyunk a Hűvösvölgy, Zugliget, Szépvölgy, Farkasrét tájképeihez, amelyek hasonlítanak az Alpések lejtőjéhez. Zordabak, romantikusabbak, mint a Dobogódomb környéke. A keserűvizeket termelő mezők, amelyek körül fogják a 60—70 méter magas Dobogódombot, mint valami zöld bársonyszőnyeg, lágyan simulnak a domb lábához. Ez a Domb magában áll. A Pestre néző keleti oldala elég meredek, hogy a nyugat felé néző oldal annál kedvesebben lejtessen. A vidék nagy patronusai a Saxlehner család, évtizedek előtt a nyugati lejtőn néhány holdat befásítottak parknak és — engedték yadon nőni. Egy hónap alatt a legszebb, sűrű árnyékot adó, pompás parkká alakítható át. A domb tetejére épülő szálloda egyik szemével keleten Pestet nézné, a másikkal pedig nyugaton a Budaörs fölé hajló »Törökugratót«, azt a legendás sziklát,

De talán jobb is, hogy most elmarad, amikor a város pénzügyi helyzete, csak olyan alkotásokra képes, mint a Krisztina-köruti vásártér. Ennek a vézna tornya bizonyítja a sovány idöket. Így nem lehet, így nem szabad világfürdőt építeni. Inkább semmit, mint valami hitványtságot.

A fürdőváros magyar disze

A Józsefhegyi forrástó rózsái

Irta: Rüblein Richárd dr. nyug. min. tanácsos

Buda rejtett kincseinek megmentése érdekében emeltem szót a Budai Napló febr. 4-i számában amikor is feltártam azokat a természeti szépségeket melyeket a Zsigmond-utca 48 számú háztól az 50 számúig elhúzódó magas kőfal zár el iringyen az arra haladók szeme elől. Itt — Gül-Baba sírjának tövében — a közönségtől elzártan rejtőzik mint Hamupipőke a »Józsefhegyi forrástó.«

Pedig ez a tó, a benne termő csodaszép tündérrózsákkal Budapest-Fürdőváros szimbóluma.

Szép fővárosunknak »termál-város« jellegét semmi sem fejezi ki jobban mint éppen ez a tündérrózsákkal ékeskedő tó. Kitalál Pál érdeme, hogy ezek a tündérrózsák (Nymphaea thermalis D. C.) itt tenyésznek és pompáznak, ő hozta ide őket a Nagyvárad melletti püspökfürdő vizéből, ahova még a törökök ültették a félhold idején.

Joggal képzeljük tehát, hogy amiképpen Budapest mint »metropolis«, legelőször is a Gellért-hegyre viszi látogatóit, hogy onnan nekik a várost bemutassa, ugyanígy »Budapest-Fürdővárosnak« első sorban ehhez a tóhoz kellene hoznia vendégeit hogy velük fővárosunk »termál-fürdő« jellegét megismertesse.

A közelmúltban nálunk megtartott nemzetközi balneológiai kongresszus tagjait kellett volna elhozni, hogy saját szemükkel lássák fürdővárosunk nemes értékét. Mert ne felejtjük ám el, hogy fürdőváros propagandánkkal szemben kedves szomszédaink részéről jámbor ellenpropaganda folyik, meg ha nincs is tudományos adatokkal alátámasztva, mégis csak alkalmas arra, hogy nekünk kárt okozzon.

Ausztriában jártamkor egy előkelő állású osztrák ur, akinek fürdővárosunkról magyaráztam egyet-mást, a legnagyobb meggyőződéssel mondta szemembe hogy

városligeti artézikutunk nem 1000 m, hanem csak 100 m. mély, mert hogy 1000 m. mély volna azt nem hiszi el senki, ez csak téves adat lehet. Azt állította továbbá, hogy többi fürdőink vizei is egyszerű

A »fürdőváros« gondolatának mai divatja mellett, annak egyik legjelentékenyebb, már is világhírű része, ez az ivókurás gyógyhely lesz. Ez biztosítja a világhírt, ötvenesztendőes eredményes reklámja megteremti a világfürdőt. De csak az ivókura, mert fürödni mesterségesen javított gyógyvizekben lehet máshol is. Budai keserűvíz csak itt iható Budán, — a forrásnál.

No de hagyjuk ezt. Az örsödi völgy és Örmező, a Dobogódomb és környéke ismeretlen városrészek, amiket ma nem ismer sem a város, sem a népe és éppen ezért nem kívánhatjuk, hogy tudomása legyen róla a nagy világnak.

fűtéssel lesznek a kívánt hőfokra felhevítve.

Mennyire nem céltalan tehát hogy természeti kincseinket a köztudatba hozzuk, magyarul mondva »a kirakatba helyezzük« miként az ékszerész is kirakatba teszi legszebb gyémántjait.

A Józsefhegyi forrástónál tudós s nem tudós egyaránt láthatná hogy a föld mélyéből itt felbugyogó nagymennyiségű víz valóban »thermal« s ezért nő itt a »Nimphaea thermalis«.

Csak hogy egy kis baj van ám! Se külföldi se beltöldi vendéget és semmiféle balneológust nem hozhatunk a forrástóhoz. Ide most nem lehet belépni, mert — »nincs takarítva«.

A kristályviz járműveinek garázsa, törtött kristályvizesüvegek személtlerakodója, a szomszédos népiürdéből átdobált ki-mustrált szálmápapucok s egyéb lim-lom nem épületes látványa az, ami itt látható.

Igaz, hogy ott vannak a tóban a híres búbajos hévízi tündérrózsák, — tudományos körök részéről magasra értékelt botanikai ritkaság, — de ezek a vízben levő sok hinár, tisztátalanság s bekanyál miatt alig láthatók.

Pedig egy kis szépérzéssel és igyekezettel aránylag csekély költséggel páratlanul szép török, vagy japán kertet lehetne ide varázsolni, hiszen a tónak romantikus fekvése elsőrendűen alkalmas arra.

De ami késik, nem mulik!

Most, hogy a főváros kertészete megcsinálja első tündérrózsás tavát, a Döbrentei-tér parkjában, melynek vízmedencéjébe a napokban eresztik be a közeli hőforrás melegvizét, hisszük, hogy e példán felbuzdulva a Lukács-fürdő igazgatóága még emennél is szebbé fogja varázsolni a saját tavát, hogy amire imét fürdőkongresszus lesz nálunk, annak résztvevői már csinos partisétányokról, egy darab valódi keleti keretében gyönyörködhesenek tündérrózsáinkban.

Egy ilyen keleti kert nemcsak nagy attrakció volna s nemcsak idegenforgalmunknak tenne szolgálatot, hanem annak első sorban a Lukács-fürdő látná hasznát.